

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

27. června 2013*

„Celní kodex Společenství — Nařízení (EHS) č. 2913/92 — Dočasně uskladněné zboží — Zboží, které není zbožím Společenství — Celní režim vnějšího tranzitu Společenství — Okamžik přidělení celně schváleného určení — Přijetí celního prohlášení — Propuštění zboží — Celní dluh“

Ve věci C-542/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemsko) ze dne 30. září 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 24. října 2011, v řízení

Staatssecretaris van Financiën,

proti

Codirex Expeditie BV,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, A. Rosas, E. Juhász (zpravodaj), D. Šváby a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. prosince 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za nizozemskou vládu M. Noort a C. Wissels, jako zmocněnkyněmi,

— za řeckou vládu I. Bakopoulosem a I. Pouli, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi B.-R. Killmannem a W. Roelsem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. února 2013,

vydává tento

* Jednací jazyk: nizozemština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu ustanovení nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2005 ze dne 13. dubna 2005 (Úř. věst. L 117, s. 13, dále jen „celní kodex“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Staatssecretaris van Financiën (ministr financí, dále jen „Staatssecretaris“) a společností Codirex Expeditie BV (dále jen „Codirex“) ve věci platebního výměru na clo a daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“).

Právní rámec

- 3 Podle článku 4 bodů 15 až 17 a 20 celního kodexu se pro jeho účely:

„15) ‚celně schváleným určením zboží‘ rozumí:

- a) propuštění zboží do celního režimu;
- b) umístění zboží do svobodného pásma nebo svobodného skladu;
- c) zpětný vývoz zboží z celního území Společenství;
- d) zničení zboží;
- e) přenechání zboží ve prospěch státu;

16) ‚celním režimem‘ rozumí

- a) propuštění do volného oběhu;
- b) tranzit;

[...]

17) ‚celním prohlášením‘ rozumí úkon, jímž osoba projevuje předepsanou formou a způsobem vůli, aby bylo zboží propuštěno do určitého [celního] režimu;

[...]

20) ‚propuštěním zboží‘ rozumí úkon, kterým celní orgány umožňují nakládat se zbožím za podmínek celního režimu, do něhož je propuštěno“.

- 4 Článek 37 tohoto kodexu stanoví:

„1. Zboží podléhá celnímu dohledu od vstupu na celní území Společenství. Může být podrobeno celním kontrolám podle platných předpisů.

2. Zboží podléhá celnímu dohledu tak dlouho, jak je nutné pro zjištění jeho celního statusu, a nejedná-li se o zboží Společenství, aniž je dotčen čl. 82 odst. 1, do okamžiku změny jeho celního statusu, jeho umístění do svobodného pásma nebo svobodného skladu, jeho zpětného vývozu nebo jeho zničení podle článku 182.“

5 Článek 40 uvedeného kodexu mimo jiné uvádí, že zboží vstupující na celní území Společenství předkládá k celnímu řízení osoba, která je dopravila na toto území, nebo případně osoba, která přebírá odpovědnost za přepravu tohoto zboží po jeho vstupu.

6 Článek 48 celního kodexu stanoví, že „[z]boží, které není zbožím Společenství, předloženému k celnímu řízení musí být přiděleno celně schválené určení přípustné pro takové zboží“.

7 Článek 50 tohoto kodexu zní takto:

„Od předložení k celnímu řízení do doby, než mu bude přiděleno celně schválené určení, má předložené zboží postavení dočasně uskladněného zboží. Takové zboží je dále nazýváno ‚dočasně uskladněné zboží‘.“

8 Článek 51 uvedeného kodexu stanoví:

„1. Dočasně uskladněné zboží může být skladováno pouze na místech schválených celními orgány a za podmínek jimi stanovených.

2. Celní orgány mohou od držitele zboží požadovat poskytnutí jistoty k zajištění jakéhokoliv celního dluhu, který by mohl vzniknout podle článků 203 nebo 204.“

9 Článek 59 celního kodexu uvádí:

„1. Veškeré zboží určené k propuštění do celního režimu musí být uvedeno v celním prohlášení pro tento celní režim.

2. Zboží Společenství navržené v celním prohlášení do režimu vývozu, pasivního zušlechťovacího styku, tranzitu nebo uskladnění v celním skladu je pod celním dohledem od okamžiku přijetí celního prohlášení až do okamžiku, kdy opustí celní území Společenství nebo kdy je zničeno nebo kdy je platnost celního prohlášení zrušena.“

10 Článek 62 tohoto kodexu zní takto:

„1. Písemné celní prohlášení musí být podáno na tiskopise odpovídajícím úřednímu vzoru předepsanému pro tento účel. Musí být podepsáno a obsahovat veškeré náležitosti nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.

2. K celnímu prohlášení musí být připojeny všechny doklady, jejichž předložení je nezbytné pro použití předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení.“

11 Článek 63 uvedeného kodexu uvádí:

„Celní prohlášení splňující podmínky stanovené v článku 62 přijmou celní orgány okamžitě za předpokladu, že zboží, na které se vztahuje, bylo předloženo k celnímu řízení.“

12 Článek 67 celního kodexu stanoví:

„Není-li zvláštními předpisy stanoveno jinak, použijí se při propouštění zboží do celního režimu, do kterého je navrženo v celním prohlášení, předpisy platné ke dni, kdy celní orgány přijaly celní prohlášení.“

13 Článek 68 tohoto kodexu uvádí, že za účelem ověření přijatých celních prohlášení mohou celní orgány kontrolovat celní prohlášení a doklady k němu přiložené a kontrolovat zboží a případně za účelem hloubkové kontroly nebo analýzy odebírat vzorky. Práva a povinnosti deklaranta jsou stanoveny mimo jiné v člancích 69 až 70 téhož kodexu.

14 Článek 71 uvedeného kodexu stanoví, že výsledek ověření celního prohlášení je podkladem pro použití celních předpisů upravujících celní režim, do kterého je zboží propuštěno, a že není-li celní prohlášení ověřováno, opírá se použití těchto předpisů o údaje uvedené v celním prohlášení.

15 Článek 72 odst. 1 celního kodexu zní takto:

„Je-li k zajištění dodržování podmínek celního režimu, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení, nutné jeho ztotožnění, přijmou za tímto účelem celní orgány nezbytná opatření.“

16 Z článku 73 odst. 1 tohoto kodexu vyplývá, že – v zásadě – jsou-li splněny podmínky stanovené pro dotyčný režim, propustí celní orgány zboží ihned poté, co byly údaje uvedené v celním prohlášení ověřeny nebo přijaty bez ověření.

17 Článek 74 odst. 1 první věta uvedeného kodexu stanoví:

„Vznikne-li přijetím celního prohlášení celní dluh, nesmí být zboží, na které se celní prohlášení vztahuje, propuštěno, dokud není celní dluh splněn nebo zajištěn.“

18 Článek 91 odst. 1 písm. a) celního kodexu zní takto:

„Režim vnějšího tranzitu umožňuje přepravu mezi dvěma místy v rámci celního území Společenství

a) zboží, které není zbožím Společenství, aniž by toto zboží podléhalo dovozním clům a dalším poplatkům nebo obchodněpolitickým opatřením“.

19 Článek 96 odst. 1 tohoto kodexu stanoví:

„Hlavním povinným je držitel režimu vnějšího tranzitu Společenství. Je povinen

a) předložit zboží ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu a dodržet přitom opatření přijatá celními orgány ke ztotožnění zboží;

b) dodržovat předpisy vztahující se na tranzitní režim Společenství.“

20 Článek 203 celního kodexu uvádí:

„1. Celní dluh při dovozu zboží vzniká

— odnětím zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu.

2. Celní dluh vzniká okamžikem, kdy je zboží odňato celnímu dohledu.

3. Dlužníky jsou

— osoba, která zboží odňala celnímu dohledu,

— každá osoba, která se tohoto odnětí zúčastnila a byla nebo měla si být vědoma, že zboží je odnímáno celnímu dohledu,

- každá osoba, která získala nebo držela dotyčné zboží a v okamžiku získání nebo přijetí zboží si byla nebo měla být vědoma, že zboží bylo odňato celnímu dohledu,
- případně také osoba, která má plnit povinnosti vyplývající z dočasného uskladnění zboží nebo z použití celního režimu, do kterého bylo zboží propuštěno.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 21 Zásilka chlazeného hovězího masa, která byla v kontejneru přepravena lodí z Brazílie do Nizozemska, byla v přístavu Rotterdam (Nizozemsko) vyložena společností Seaport International. Posledně uvedená společnost kontejner uskladnila ve svém areálu do doby, kdy bude tomuto zboží přiděleno celně schválené určení.
- 22 Zatímco se kontejner nacházel v tomto areálu, podala Codirex dne 6. listopadu 2007 elektronicky celní prohlášení k propuštění uvedené zásilky do celního režimu vnějšího tranzitu Společenství. Celní orgány toto prohlášení okamžitě přijaly. V tomto okamžiku mělo dotčené zboží postavení „dočasně uskladněného zboží“ ve smyslu článku 50 celního kodexu.
- 23 Dne 7. listopadu 2007 celní orgány kontejner zapečetily a propustily jej. Tento kontejner byl po cestě dopraven příjemci, a sice podniku Eurofrigo BV (dále jen „Eurofrigo“), jež se nachází v průmyslovém parku Maasvlakte (Nizozemsko).
- 24 Jelikož celní orgány neobdržely žádné potvrzení o tom, že zboží bylo společnosti Eurofrigo doručeno, provedly šetření. Dne 27. prosince 2007 jim společnost Eurofrigo oznámila, že ačkoli zapečetění kontejneru zůstalo neporušené, zásilka obsahovala o dva balíky méně, než bylo uvedeno v celním prohlášení.
- 25 Dne 17. února 2008 celní orgány vyzvaly společnost Codirex, jakožto deklaranta, aby poskytla podrobnější informace o chybějícím zboží. Vzhledem k tomu, že Codirex na tuto výzvu nereagovala, tyto orgány jí dne 3. července 2008 zaslaly platební výměr na zaplacení cla a odvedení DPH.
- 26 Inspektor daňové správy, na kterého se Codirex obrátila se stížností proti tomuto platebnímu výměru, tento platební výměr potvrdil.
- 27 Codirex podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k Rechtbank te Haarlem (okresní soud v Haarlemu).
- 28 Tento soud měl ve svém rozsudku za to, že zboží, které není zbožím Společenství a které je uvedeno v celním prohlášení za účelem propuštění do celního režimu tranzitu, má až do okamžiku propuštění celními orgány postavení „dočasně uskladněného zboží“, a že v důsledku toho nelze v projednávané věci uplatnit vůči společnosti Codirex ustanovení celního režimu tranzitu. Rechtbank te Haarlem s odkazem na rozsudek ze dne 15. září 2005, United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals (C-140/04, Sb. rozh. s. I-8245, body 35 až 39), rozhodl, že v období od dočasného uskladnění zboží až do jeho propuštění celními orgány za účelem tranzitu nemůže být Codirex, která nemohla se zbožím fyzicky nakládat, považována za celního dlužníka ve smyslu čl. 203 odst. 3 čtvrté odrážky celního kodexu.
- 29 Proti tomuto rozhodnutí podal Staatssecretaris kasační opravný prostředek k Hoge Raad der Nederlanden (nejvyšší soud). Posledně uvedený měl za to, že k vydání rozhodnutí je nutný výklad celního kodexu.

- 30 Za těchto podmínek se Hoge Raad der Nederlanden rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Ke kterému okamžiku získá zboží, které není zbožím Společenství, má postavení ‚dočasně uskladněného‘ zboží a bylo předmětem prohlášení směřujícího k propuštění do celního režimu vnějšího tranzitu Společenství, celně schválené určení ve smyslu článku 50 [celního kodexu]?“

K předběžné otázce

- 31 Na základě informací poskytnutých předkládajícím soudem vychází přezkum věci z předpokladu, že všechny balíky, které byly uvedeny v celním prohlášení a určeny k vnějšímu tranzitu Společenství, byly v okamžiku předložení celního prohlášení v kontejneru, který se nacházel v areálu společnosti Seaport International, avšak dva balíky zmizely před tím, než byl kontejner celně zapečetěn.
- 32 Z článku 203 odst. 1 a 2 celního kodexu vyplývá, že celní dluh při dovozu zboží vzniká v okamžiku odnětí zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu. Uvedené odnětí celnímu dohledu zahrnuje každou činnost nebo opomenutí, v jejichž důsledku je příslušnému celnímu orgánu zabráněno, byť jen přechodně, v přístupu ke zboží podléhajícímu celnímu dohledu a v provedení kontrol stanovených čl. 37 odst. 1 uvedeného kodexu (viz výše uvedený rozsudek United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals, bod 28 a citovaná judikatura).
- 33 Pokud v okamžiku odnětí dotčeného zboží celnímu dohledu již bylo toto zboží propuštěno do režimu vnějšího tranzitu Společenství, právě držitel tohoto režimu, který je hlavním povinným ve smyslu čl. 96 odst. 1 celního kodexu, musí splnit povinnosti vyplývající z použití uvedeného režimu a je celním dlužníkem ve smyslu čl. 203 odst. 3 čtvrté odrážky tohoto kodexu, pokud se neuplatní ustanovení prvních tří odrážek tohoto odstavce 3.
- 34 Pokud naproti tomu v okamžiku uvedeného odnětí celnímu dohledu zboží ještě není propuštěno do režimu vnějšího tranzitu Společenství, ale je stále dočasně uskladněno, celním dlužníkem je v případě, že se neuplatní ustanovení prvních tří odrážek čl. 203 odst. 3 celního kodexu, osoba, která je vzhledem k tomu, že musí splnit povinnosti vyplývající z dočasně uskladnění zboží, držitelem tohoto zboží po jeho složení za účelem zajištění jeho přepravy nebo skladování (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals, bod 39 a výrok). Na základě informací vyplývajících ze spisu není touto osobou společnost Codirex.
- 35 V důsledku toho je třeba určit okamžik, kdy podle celního kodexu končí dočasné uskladnění zboží a začíná jeho propuštění do režimu vnějšího tranzitu Společenství.
- 36 Nejprve je třeba uvést, že z rozsudku ze dne 1. února 2001, D. Wandel (C-66/99, Recueil, s. I-873, body 35 až 38 a 45), jenž byl vydán v souvislosti s dovezeným zbožím určeným k propuštění do volného oběhu, vyplývá, že toto zboží zůstává dočasně uskladněno až do svého propuštění a že jeho celní status se mění pouze tehdy, když celní orgány rozhodnou o jeho propuštění.
- 37 V tomto ohledu je třeba připomenout, že propuštění do volného oběhu podle čl. 4 bodu 16 písm. a) celního kodexu je rovněž celním režimem a že propuštění zboží do takového režimu je také celně schváleným určením zboží.
- 38 Jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, úvahy Soudního dvora ve výše uvedeném rozsudku D. Wandel lze podle jeho názoru uplatnit v projednávané věci i přesto, že se jednalo o jiný režim, než je režim dotčený v původním řízení.
- 39 Z článku 4 bodu 17 celního kodexu dále vyplývá, že celním prohlášením je úkon, jímž osoba projevuje předepsanou formou a způsobem vůli, aby bylo zboží propuštěno do určitého celního režimu.

- 40 Článek 67 uvedeného kodexu stanoví, že není-li zvláštními předpisy stanoveno jinak, použijí se při propouštění zboží do celního režimu, do kterého je navrženo v celním prohlášení, předpisy platné ke dni, kdy celní orgány přijaly toto prohlášení.
- 41 Avšak samotné přijetí prohlášení nepostačuje k ukončení dočasného uskladnění.
- 42 Článek 37 odst. 2 celního kodexu totiž uvádí, že zboží vstupující na celní území Společenství podléhá celnímu dohledu tak dlouho, jak je nutné pro zjištění jeho celního statusu, a nejedná-li se o zboží Společenství, aniž je dotčen čl. 82 odst. 1 tohoto kodexu, do okamžiku změny jeho celního statusu.
- 43 Podle článku 50 celního kodexu se zboží předložené k celnímu řízení nachází v dočasném uskladnění od tohoto předložení do doby, kdy je mu přiděleno celně schválené určení.
- 44 Propuštění zboží do celního režimu je podle čl. 4 bodu 15 písm. a) tohoto kodexu celně schváleným určením zboží a tranzit představuje podle tohoto čl. 4 bodu 16 písm. b) celní režim. Článek 4 bod 20 uvedeného kodexu definuje propuštění zboží jako úkon, kterým celní orgány umožňují nakládat se zbožím za podmínek celního režimu, do něhož je propuštěno.
- 45 Z toho plyne, že v takové situaci, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, zboží zůstává dočasně uskladněno do doby, než je předmětem vnějšího tranzitu Společenství.
- 46 Zboží však může být předmětem vnějšího tranzitu Společenství pouze tehdy, když jsou splněny všechny podmínky tohoto tranzitu.
- 47 V souvislosti s těmito podmínkami je nutno uvést, že je případně třeba ověřit celní prohlášení, přijmout opatření ke ztotožnění dotčeného zboží a požadovat poskytnutí jistoty za zaplacení případného celního dluhu.
- 48 Celní orgány tak mohou po přijetí celního prohlášení ověřit podle článku 68 celního kodexu přijatá celní prohlášení kontrolou dokumentů, anebo kontrolou zboží.
- 49 Pokud jde o opatření ke ztotožnění zboží přijatá celními orgány, je třeba shodně s Evropskou komisí zdůraznit, že ověření podle tohoto článku 68 je třeba posuzovat ve spojení s článkem 71 a čl. 73 odst. 1 tohoto kodexu a toto ověření znamená, že po formálním přijetí prohlášení může následovat přijetí takových opatření, jako jsou opatření stanovená v článku 72 uvedeného kodexu, aby bylo zajištěno správné uplatnění celního řízení, jemuž zboží podléhalo. V projednávaném případě orgány ve věci v původním řízení mimo jiné zapečetily kontejner mezi přijetím celního prohlášení a propuštěním, aby zajistily dodržení řádného průběhu vnějšího tranzitu Společenství.
- 50 Pokud jde o povinnost poskytnout jistotu, je třeba připomenout, že podle čl. 91 odst. 1 písm. a) celního kodexu tranzit Společenství umožňuje přepravu zboží, které není zbožím Společenství, mezi dvěma místy v rámci celního území, aniž by toto zboží podléhalo dovozním clům. Na tuto přepravu se tedy vztahují velmi přísné podmínky uvedené v čl. 91 odst. 2, článku 94 a článku 96 tohoto kodexu. V těchto člancích je mimo jiné stanoveno, že v zásadě musí být poskytnuta jistota k zajištění úhrady celního dluhu, který může ohledně zboží vzniknout, předloženo zboží ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu a dodržena opatření přijatá celními orgány ke ztotožnění zboží.
- 51 Jsou-li při ověřování prohlášení zjištěny nedostatky, povinnosti vyplývající z přijetí opatření ke ztotožnění zboží nejsou splněny, nebo požadovaná jistota nebyla složena, zboží v důsledku toho nemůže být předmětem vnějšího tranzitu Společenství.
- 52 Naproti tomu jsou-li splněny podmínky propuštění do dotyčného celního režimu, propustí celní orgány zboží v souladu s čl. 73 odst. 1 celního kodexu ihned poté, co byly údaje uvedené v celním prohlášení ověřeny nebo přijaty bez ověření.

- 53 Nutnost nebo možnost celních orgánů uplatnit ověřovací opatření, opatření ke ztotožnění zboží nebo zajišťovací opatření neumožňují mít za to, že veškeré podmínky režimu vnějšího tranzitu Společenství mohou být splněny samotným přijetím celního prohlášení.
- 54 Kromě toho skutečnost, že takové zboží, jako je zboží dotčené v původním řízení, může spadat do režimu vnějšího tranzitu Společenství až od jeho propuštění, vyplývá z definice v čl. 4 bodě 20 celního kodexu, která vyzdvihuje skutečnost, že celní orgány umožňují nakládat se zbožím „za podmínek celního režimu, do něhož je propuštěno“.
- 55 S ohledem na výše uvedené je třeba na položenou otázku odpovědět, že články 50, 67 a 73 celního kodexu musí být vykládány v tom smyslu, že zboží, které není zbožím Společenství, je uvedeno v celním prohlášení přijatém celními orgány za účelem jeho propuštění do celního režimu vnějšího tranzitu Společenství a má postavení dočasně uskladněného zboží, je propuštěno do tohoto celního režimu, a je mu tedy přiděleno celně schválené určení v okamžiku, kdy je o propuštění tohoto zboží rozhodnuto.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Články 50, 67 a 73 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 648/2005 ze dne 13. dubna 2005, musí být vykládány v tom smyslu, že zboží, které není zbožím Společenství, je uvedeno v celním prohlášení přijatém celními orgány za účelem jeho propuštění do celního režimu vnějšího tranzitu Společenství a má postavení dočasně uskladněného zboží, je propuštěno do tohoto celního režimu, a je mu tedy přiděleno celně schválené určení v okamžiku, kdy je o propuštění tohoto zboží rozhodnuto.

Podpisy.